

Iran Data Portal

Speaker or Agency: Mir-Hossein Mousavi

Title: Statement

Language: English, Persian

Western Date: 5 September 2009

Persian Date: 14 Shahrivar 1388

Source: <http://enduringamerica.com/2009/09/06/text-mousavi-statement-to-green-path-of-hope-5-september/>;

http://www.facebook.com/note.php?note_id=132183157605&ref=mf

Translator: Khordaad88

Date Translated: 6 September 2009

Statement

In the Name of God, the Compassionate, the Merciful

The honorable, free-spirited and vigilant people of Iran,

Nearly three months ago, when you participated in the tenth presidential election, you went to the polls with the belief that your votes would be protected against the power-hungry goals of a minority group. You had been promised this with the constant reassurance of officials and the hard work of civil institutions. But the systematic violations, fraud and the bitter events that ensued, created a great disappointment out of what should have been a triumph for our nation. With the mismanagement of the responsible officials, with the wave of propaganda

propelled by state owned media, and with the attacks carried out by official and unofficial security forces on peaceful demonstrations, a problem that could have been resolved in a fair and impartial process, created ever greater fissures, uncertainty and deep, broad social divisions. The direct result of these events is nothing but a widening rift between the people and the ruling establishment. A great number of social, political and cultural activists, the grand ayatollahs [marja] and the vigilant members of the [Qom] seminary reacted against the fabricated stories created by state media and also asked that such matters be investigated: the show trials which lack the least bit of religious or legal legitimacy, the long list of the victims, the inhumane treatment of the prisoners and the illegal detention centers. Anyone concerned for the Islamic Republic, the result of our people's century-long struggle, and the manifestation of their efforts to achieve freedom, independence, justice and progress in the shadow of piety, is now worried.

What makes our efforts to find a solution out of this current quandary all the more necessary is the need to provide our territorial integrity, to guard our country against the voracious greed of foreign adversaries, and the need to defend the essence of the Islamic Republic. [We must commit to this] despite being fully aware that in the midst of our own state and quasi-state forces, there are individuals who know that the only way they can remain in power is by creating crises and catastrophes and keeping away from any attempt to solve the problems and quandaries in society – problems that they themselves have created. These individuals are still trying to hide and cover current crises with larger crises, and to take the level of their unwise actions to dangerous heights. To a point where after creating such levels of complexity in the affairs of the country, and without paying heed to the consequence of their actions, they are murmuring dangerous words and excuses, among them the murmurs about the great purge on free-spirited and devoted academicians.

Thus, it has become a crucial necessity to take a social approach (instead of only

a political approach) to solving the current conflict. And this requires us to utilize the social capacities of the Islamic Republic of Iran.

A different approach such as this one is a belief in the plurality and diversity of beliefs existent in the great, ancient and pious family which is Iran. This is the path of the divine prophets and their predecessors, and is reminiscent of divine tradition and [in such a tradition] guidance only means showing the path and the responsibility of those who claim to be religious is to create an atmosphere appropriate for growth and blossoming of humanity towards higher aims and progress. History has shown that whenever governments have aimed to abolish or dim the plurality and diversity that exists in society, they've had no choice but to resort to tyranny – tyranny which exists in all guises, but in essence is the same everywhere. Such solutions do not result in a homogeneous society, but rather only create hypocrisy and dichotomy in the lives of people. To carry on such acts forever is both impossible and inappropriate, according to the teachings of the Koran.

After the events which occurred in our country in such a short time, who can deny that the condition which exists in our society today is the result of the hegemony of such wrong mentality in the macro decision making process in our country? Actualizing such a public conscience is a great achievement, and sometimes centuries in the lives of civilizations and nations must pass before they achieve it, and pay a great price to do so. However, our people were able to achieve this great deed in little time, and with little price. Our people have now realized, with every inch of their being, that the only way for the peaceful coexistence of tastes and attitudes, social layers, tribes, religions and beliefs that live in this great land, is to acknowledge this vast diversity in lifestyles and to gather around an ancient identity which links all of us. Although those who have weak or backward interpretations of religion do not understand that this statement does not mean that Islam is not the righteous religion, or the last

religion or one that paves the way to the right path, rather it means: “لا اكراه فى الدين
”قد تبين الرشء من الغى

(Let there be no compulsion in religion: Truth stands out clear from Error [Holy Koran])

We are stepping on path to enlightenment that has already rejuvenated the elderly and matured the youth. I ask for God’s help for myself and for you in our struggle and I hope that with the cooperation and companionship of all the sympathizers of the establishment and the revolution the goals of the nation will be fulfilled on every stage of this struggle.

That is why despite the regretful, bitter developments of recent days, people now have valuable, timeless convictions which are leagues more important than the election of one person. And this is what drives them to participate in the events of the aftermath of the election, and warns them to paying the ultimate price that they have paid.

In the months that ensued, great forces in our nation were set free, forces which have to be utilized to the best of our ability for the long-term prosperity of this nation. Our people know what they want. They were a witness to the portrait of their glorious will in the mirror which was recent events. They know they have the capital and ability to realize their wants and in this path, they have the encouragement and help of a mass of elites and capable individuals. Thus, we all now ask one another: what should be done? This question does not come out of helplessness and ignorance, but rather, what should be done with this great capital, with this renewed hope, and with these available resources?

Truly, what should be done? In answering this question, the first step is to know what we want so that this desire portrays the best and most of what we can want. If we err in finding an answer to this question, we have lost a great deal of this capital that has been obtained. There should be a great level of care taken in answering this question. The great force that our country has been able to gather has the ability to take the country to higher spiritual and material levels on one

hand, or to plunge it deeply into a long, anarchistic decline. The results of our efforts greatly depend on our correct choice in this stage.

Contrary to what the state propaganda machines project, we are the ones that desire the return of trust and calm to society and we are the ones who abstain from any violent or extreme acts. We have very clear and reasonable demands. We want to preserve the Islamic Republic, we want to reinforce our national unity, and want to revive the ethical identity of the ruling system. A restoration of public trust is not possible without the acceptance of the right of the people to govern themselves, without obtaining their final approval of their ruling system, and without transparency in the affairs of the state. In the green movement that we have begun, we have no unusual or abrupt demands. What we want is to demand the lost rights of our nation.

Demand what rights? Firstly, the rights that the constitution has considered for the people, and our request for the full and complete execution of these rights. Indeed! There have been solutions proposed in the constitution to manage certain affairs which may one day not be the answer to the needs of the country and of the world. But the path to reforming [such quandaries] has been predicted in this same constitution. In our national covenant, the legitimacy of all the pillars of the ruling system is based on the trust and vote of the people. To a point where if you look closely, even a supervisory body like the Guardian Council is not far from the auspices of the people. Yes! In the constitution, the Guardian Council has been burdened with heavy responsibilities, such as overseeing the elections – [the Guardian Council is composed of] fallible humans who might fall into the trap of sin and wrongdoing and might be tempted by power. But in this same constitution, it clearly says that people are free to hold peaceful gatherings. If only this principle from our national covenant is enacted, be certain that no one in the ruling establishment will have the opportunity to misuse their power. Our constitution is ripe with capacities that have not been met. Our officials sometimes act as if they are free to use the extra capacities of the constitution [to

their advantage]. No! It will never be so. They are responsible for realizing these capacities, all of these capacities. The constitution is a monolithic whole, and they cannot stress or exaggerate those parts which are in line with the interests of certain people or of a certain group and to ignore or to only partly carry out those parts which stress the rights of the people. After thirty years, there are still parts to this national covenant [the constitution] that provoke the anger of officials as if the person speaking of them has spoken out against the Islamic Republic itself. Providing political and social rights, eliminating discrimination, legal immunity and equality before the law, the inseparability of the freedom, independence and the territorial integrity of the country from one another, the immunity of dignity, the life and property of people, the illegality of inquisition, the freedom of the press, the illegality of inspecting letters and wiretapping and spying on individuals, the freedom of political parties and people, the freedom to hold peaceful gatherings, concentration of government revenues in the treasury [as opposed to having them in various governmental and non-governmental treasuries], a [clear] definition for political crime and the presence of a jury in court, the freedom of expression and the right to be heard on state radio and television and the neutrality of this enterprise, ...each of these has a specific article dedicated to it in our constitution. Principles which are easily and blatantly trampled and are carried out in ways which go directly against the spirit of this national covenant. This is carried on to a point where personal preference and tastes prevent the enactment of a simple article, like the right to teach local and native languages.

The same selective approach has been taken with the visions of the Islamic revolution. We want the restoration of those forgotten objectives and this great movement began in the hopes of their realization. There were mottos used during the revolution that using now makes some people [those who are against the green movement] unhappy as if they were slogans used by anti-revolutionaries. One of such slogans is freedom; freedom of opinion, freedom of

expression, freedom after expression, freedom to elect and to be elected, freedom with all its beautiful meanings that our people had in mind as one of their most important objectives, which made them call their victory after the revolution spring of freedom. This freedom has meant political freedom and the right to criticize the rulers with no fear.

More oppressed than the Islamic Revolution, the Islamic Republic or the constitution is Islam itself – the religion of which much is spoken, but little is carried out. In most cases they screen religion, they forget whatever is not in their benefit, and they call their own [personal] tastes and expediency, Islamic Text. They go as far that lying becomes an inseparable attribute of State Media and the ugliest immoralities (torturing and killing prisoners and other shameful acts which the pen hesitates to write) are considered signs of commitment to the Prophet's [Muhammad] religion. [The prophet] who was elected to enhance moral virtues.

If there is only one mission for a religious government, it is to prepare a background to allow people to live with faith. So why is it that our society grows more distant from faith day by day? This distance is not inherited from the revolution. There were many people who fasted for the first time in the hot summer of 1358 [1979] and they enjoyed this experience. That was what we inherited from the revolution. What we inherited from the revolution was the spirituality that we experienced during the holy war [with Iraq]. From the revolution we inherited great souls and the exceptional virtue. Our revolution showed that it is capable of providing the necessities that our society longed for. Let's for once compare what we inherited from our Imam [Khomeyni] with what we have now in Iran: an ostentatious society where fundamentalism reigns; a society affected by fraud and deceit.

Taking a selective approach toward religion and aligning to our own tastes and profits, associating it with fundamentalism and superstition, substituting money and violence in place of wisdom and genuine advice, and bringing the clerics,

this thousand year old tradition, under the government's wing is not going to have any other result [than what has already happened]. When our imam [Khomeyni] was talking about the pure mohammadian Islam and putting it against the archaic Islam and American Islam, he was speaking of what is going on now. This backward interpretation might be named "Islam", but is far from the real Islam.

We want a return to the pure mohammadian Islam, this long, forgotten religion.

And god has promised that he's going to guide us to this celestial gift: "and those who make effort for us, we certainly will show them the way".

Haven't you seen that he [god] kept his promise in these past few months? Our lord didn't ruin our faith and he is not going to do that, because he unlike those who make false claims is sympathetic and kind. "And god doesn't ruin your faith. Of course god is sympathetic and kind toward people".

Our people have tasted bitterness due to the events that ensued [after the election], but who can underestimate what we have gained despite this bitterness? We feel the greatness of what we have achieved in this short period of time under our skin, in our flesh. What have we done to gain those achievements? The truth is that besides having faith in god's word, we have not acted in accordance with much progress. Look at what has happened in recent days, each event has opened the ways of god to us, one after another. Look closely! If they close those paths too, the lord is not unable to open new ones in front of those who work towards his aims. Goals which are secure, smooth, aims which will, no doubt, directly carry us to our destination. "Why shouldn't we trust god now that he has shown us our ways?"³ With access to such paths, we have no need to disobey the law, to regret non-violence, to resort to destruction, or to enter any dead-ends.

And let's look at the other side, at those who are opposed to the people [and see] how they are going astray. They throw the children of the revolution in prison to satisfy their illusions. What do they expect to achieve from this? They arrest the victim of a terrorist act and let the attacker go to enjoy his life. Did they expect to

gain anything but to lose face? They left their wisdom in dead-end road as they were going downhill, and let those extremists take the reign, extremists who attack innocent students in the dorms in the middle of the night, extremists whose common vocabulary is only profanity.

Those followers of the path of god saw their hopes in god's promises fulfilled. Have not those who went astray from the path too [referring to the recent hardliner currents] got what they were supposed to get? [We] Witness today the reservations [of those who have purposely kept quite] and the flatteries. [We] Smell the stench of greed, of avarice and of voracity of mouths of fawners. [We] Hear today how they [referring to the hardliners] are benefiting from a spokesman who abuses the holy medium of the Friday Prayer to encourage violence and takes pride in extraction of forced confessions. [We] Feel their fear, fear of loneliness, fear of the future, fear of their destinies, a fear that they hide by inducing fear in others.

The devoted People of Iran! There is an oath on the shoulders of descendants of the Islamic Revolution that they must not stop at anything to return the Islamic Revolution to its early fundamentals. This is an oath to your friends and companions [in the establishment] that in their struggle against liars and cheaters, they must not betray the trust of the social forces created recently. At the same time, we all have the duty to maintain our courage and not be afraid to rebuke if we view an action in the betterment of our country. According to these vows, I, Mir Hossein Mousavi, would not suggest anything but the continuation of the same green path that you have followed in recent months: The Green Path of Hope. You started this path before the election, and with your determined will you are still walking on it. A path that you keep maintaining with your prayers, with your voice with your God is Great cries, with your rallies, big or small, with your questions, endeavors, discussions, decentralized self-developing organizations. We used the word 'Path' to allude to our movement so that we would not count our achievements in the way as an end. This would allow us to always look far

for a greater perfection. In addition, in this path, we look for ways that the divine guidance would bring along to us. We think, and we seek solutions, but we also believe that practically the only ways that work out is the way that he [the divine] reveals to us.

On the path that God has revealed to us we have used the 'Green' symbol so that this may be a flag that shows our devotion to an Islam that had the kin of the prophet as its first educators – the same people who are also the kin of rationalism, kin of love and kin of enlightenment.

We chose "Hope" as our asset so that we can allude to our Iranian identity. This is the same Hope that has moved this nation through the most challenging corners of history, it is the same hope that that has ensured the survival of this land during its darkest hours; the Green Path of Hope.

A while ago, when we started using this name to declare the features of your movement, some perceived it as a new party or committee. However, this path has nothing in common with, and it's not an alternative to the official political organizations and does not deny our needs to such organizations. Instead, it is a broad social movement to repair and create some of the most fundamental political foundations that will influence all affairs of the country and provide the essential needs of various committees and parties for proper and fruitful activism. Certainly our society requires ethical and powerful parties to realize a stable political environment; and indeed, if a time comes when the contexts of an effective and beneficial political activism is realized then maybe I and some of your colleagues too may engage our efforts in the frameworks of a more orthodox organization. The "Green Path of Hope" however is not such an organization. Political Activism means that a group of like-minded people come together in a hierarchical organization. Furthermore, in a party the greatest emphasis is on compatibility of thoughts and coherency of opinions in the majority. Meanwhile, our path as a way that is supposed to lead to a renewal and strengthening of our national identity lays the emphasis on unity over minimal

common interests; a message-oriented one that is a collection of all the large and small civil organizations that have chosen a common goal on their path forward. To continue and strengthen the current movement of the people, the actions we take appear like a dress that we as a tailor are sewing on its shoulders. The most elegant dresses would suit the movement only if it is cut in light of reality. The reality of the situation in our country has drastically changed from what it was before. Today, what plays the strongest role in our society is a strong and self-evolving social network that has stretched among a large group of people who are objecting to the violation of their rights. In our future decisions and solutions we must pay attention to this network's unique features. As a response to questions like what do we do, what I suggest is the consolidation and enforcement of this social network.

The several-decade-long history of Iran that we have witnessed up close reveals to us that the collective movement of people has only become conclusive during the peak of the life, vivacity and fruitfulness of these cores. When we talk about an active and alert society, and when we talk about a society that can effectively, willfully and creatively react to incidents and remove the possibilities of authoritarianism and irresponsibility in the constructs of power to act against its will [the society's will], we are talking about a society that is composed of such a powerful network.

The responsibility we all have on our shoulders today, the responsibility which all groups, large and small groups, and even parties and political committees must carry is that we all must act as distinct cores to such a network.

Among the strengths of this network is the natural shape of its constituents. These units are composed of small but plural [diverse] groups of like-minded persons that know each other and trust each other because of their previous friendships, family or work relationship. It is impossible to disband these units because that would mean dissolving society. These entities have always existed but that is not sufficient to form an effective social network. Yet the first step in

my proposed solution is that we Iranians, anywhere in the world we may be, should strengthen these social cores. We should build our homes facing each other. As the Koran says we should turn our homes into Qiblas [the direction that should be faced when a Muslim prays], in other words we should put our emphasis on these social cores that are foundational units of our society. We should become aware of their importance and more than ever turn our attention to them such that their concealed power is revealed to us. Turn your homes into Qiblas. If we used to meet one every two months, now we should gather twice a week. This is the real power of our social network.

Gather to do what? This is usually the first question we ask each other in this situation. We usually believe that what is important in these gatherings is the activities in which we engage. This is not a correct way to see it, but it is natural [to see it that way]. For this reason, these social cores are not productive if they are not turned into centers for effective action, like the fruits of a tree which are left to rot. Therefore they should be subjects of religious, social, political, scientific, cultural, artistic, athletic, charitable and other civil activities, such that in the long run, and after the passing of these waves of emotion and chaos, they continue their history-making role as we would expect.

Family gatherings, neighbors, friends, Koran reading sessions, religious groups, cultural and literary centers, associations, parties, factions, unions, groups that attend athletic or artistic events, classmates, alumni groups, colleagues that have formed friendships, etc. Each of us is a member of a few of these societies that form a context for dialogue and communication between our social cores. The recent experiences have shown that the small media created out of these relationships can act more quickly and effectively than any other mass media only if the capacities of this network are realized through an agreement on a great vision.

We will succeed in forming effective relationships only if we voice a common ideal. [This common ideal can be] a profound and accurate slogan that is capable

of catering to our needs. An important part of the capabilities that have been built into our social networks is because we have found this common ideal and vision. A golden balance is the important requirement of this ideal and vision. Such that adding to [this vision] might mean that some will not want or will not be able to join [this movement] and reducing from it will mean that certain layers [of society] will not be able to find their hopes within it. This is our biggest [social] capital and we should carefully attempt to protect and purify it.

The support of the majority would have been sufficient if we had merely participated in an election. But in an enormous social movement the majority achieves victory when it reaches consensus. And it will enjoy an unopposed legitimacy when it shows attention to the concerns and the rights of those people who might think differently from it now or in the future.

We cannot expect a society, where a considerable number of people are struggling with their basic needs to widely participate in the political process. Of course this relationship is two-sided. A society deprived of fundamental freedoms and knowledge is incapable of providing a living standard that [its constituents] deserve. And at times of legendary [oil] income [the government] not only advancing the agenda of a charity economy, but also, does not achieve anything more than conceding the market and the national economy to foreigners. It is our belief that freedom is sustainable only when it comes with equality. Equally important to restrictions for freedom of speech and freedom of assembly is the widespread existence of poverty, corruption and discrimination that darkens the prospects of reaching an ideal society based on the constitution. [This is] particularly [true] since the policies of recent years do not entail a clear remedy for this situation. The fundamental damage to the national production has made continuity of profitable economic activity only a wishful desire, and securing an appropriate occupation is the desperate concern of young population and their families.

The path of God is diverse. To oppose tyranny and dictatorship and to achieve a

progressive Iran, we should not be confined to one [path] or only accompany our like-minded companions. We need a discipline in our relationships such that the abduction of our companions and the destruction of units of this social network by forces of tyranny and injustice do not damage its livelihood and dynamics. Hence, we can remain capable of distinguishing our future goals based on the collective wisdom at each stage, and march towards these goals in great leaps. If a political faction whose delusion of power is founded on opposing the [will of] the public and their just rights has a desire to solve this crisis, the least they can do at this stage to achieve this [desire] is as follows:

We are stepping on path to enlightenment that has already rejuvenated the elderly and matured the youth. I ask for God's help for myself and for you in our struggle and I hope that with the cooperation and companionship of all the sympathizers of the establishment and the revolution the goals of the nation will be fulfilled on every stage of this struggle.

1. Form a truth finding commission and arbitration that is acceptable to all stakeholders in the tenth presidential election and investigate the crimes and fraud that were carried out and punish all wrongdoers.
2. A revision of the election laws such that conditions are formed for fair and just elections which people can trust.
3. Identify and punish the parties involved in the atrocities that occurred in the aftermath of the election against the people in all police, military and media institutions.
4. Attend to those who have suffered in the aftermath of the election, and the families of the victims. The release of all political activists and people who were arrested over the election, and put an end to their trial, redeem their dignity and put an end to the threats and harassments that they are still subject to, [harassments like] coercing them into giving up their rights and take back their complaints.
5. Enforce article 168 of the constitution to define political crime, and try the

political crimes in the presence of a jury.

6. Guarantee the freedom of press, changing the biased behavior of National TV, removing restrictions imposed on political parties and groups, allowing different perspectives to be presented in the media, especially national TV. Reforming the national TV constitution such that it can be held accountable for its illegal actions.

7. Put the created capacities to action in light of a reading from the 44th article of the constitution to create private television and radio.

8. Guarantee the fundamental rights of people, the freedom to assembly and rallies by enforcing the 27th article of the constitution.

9. Legislate a ban on the interference of military officials in political affairs and prevent intervention of military forces in economic activities.

We are stepping on path to enlightenment that has already rejuvenated the elderly and matured the youth. I ask for God's help for myself and for you in our struggle and I hope that with the cooperation and companionship of all the sympathizers of the establishment and the revolution the goals of the nation will be fulfilled on every stage of this struggle.

بسم الله الرحمن الرحيم

مردم شریف، آزاده و آگاه ایران!

نزدیک به سه ماه پیش از این زمانی که شما در انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری شرکت کردید، با این باور به پای صندوقهای رأی رفتید که با تأکیدههای مکرر مسئولان و تلاش نهادهای مدنی، از آرای تان در برابر مقاصد قدرتطلبانه گروهی اندک پاسداری خواهد شد. اما تخلفها و تقلبهای سازمانیافته و حوادث تلخی که متعاقب آن صورت گرفت، از رویدادی که بنا بود سرمایههای برای ملت ما فراهم آورد تاسفی بزرگ باقی گذاشت. مشکلی که میتوانست در فرآیندی منصفانه و بیطرفانه مهار شود با بیتدبیری مسئولان امر، با یورش تبلیغاتی رسانه های دولتی و حمله نیروهای امنیتی رسمی و غیررسمی به تجمعات آرام و مسالمتآمیز مردم، به بروز

انشقاق، ابهام و اختلاف عمیق و گسترده اجتماعی منجر شد، وضعیتی که پیامد بلافصل آن جز گسسته شدن رشته های اعتماد میان مردم و حکومت نیست.

جمع کثیری از دلسوزان حوزه های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور و نیز مراجع عظام تقلید و نیروهای آگاه حوزه های علمیه نسبت به افسانه پردازیهای رسانه های دولتی و حوادثی چون برگزاری دادگاه های نمایشی فاقد پشتوانه حقوقی و شرعی، برملا شدن فهرست بلند قربانیان، برخوردهای غیرانسانی با بازداشت شدگان و افشای وجود بازداشتگاههای غیرقانونی واکنش نشان داده و خواستار رسیدگی به آنها هستند، بلکه همه دلبرستانگان به نظام جمهوری اسلامی، این دستاورد مبارزات یک صد ساله مردم و تبلور مطالبات اساسی آنان برای دستیابی به آزادی، استقلال، عدالت و پیشرفت در سایه دینداری، اینک نگرانند.

حفظ تمامیت ارضی و استقلال ملی و صیانت از کیان کشور در مقابل مطامع بیگانگان و دفاع از اصل نظام جمهوری اسلامی در روند شتابزده حوادثی که پیدر پی رخ میدهند چارهجویی برای خروج از شرایط موجود را بیش از پیش ضروری ساخته است، هر چند همه به خوبی آگاهیم که در درون دستگاههای حکومتی و شبه حکومتی افرادی وجود دارند که تنها راه ادامه حضور خود در قدرت را التهاب آفرینی و بحران زاییهای پیاپی و طفره رفتن از حل مشکلات و نابسامانی هایی می دانند که خود مسبب آنها بوده اند. آنها همچنان به دنبال پوشاندن و پنهان کردن بحران های موجود با بحران های بزرگ تر و توسعه رفتارهای نابخردانه خود به مرزهایی خطرناکترند، تا جایی که پس از ایجاد این همه پیچیدگی در فضای کشور اینک بیتوجه به عواقب سنگین رفتارهای خود با بهانه جوییهای واهی زمزمه هایی خطرناک از جمله زمزمه تسویه های وسیع از دانشگاهیان آزاده و متعهد را سر می دهند. از این روست که اتخاذ رویکردی اجتماعی (و نه صرفاً حکومتی) برای حل مسئله به ضرورتی اجتناب ناپذیر تبدیل شده است، ضرورتی که لازمه آن، بهره گیری از ظرفیتهای مردمی نظام جمهوری اسلامی است.

اساس چنین رویکرد متفاوتی، پذیرش واقعیت تعدد و تنوع باورها و نگرشهای موجود در خانواده بزرگ، باستانی و خداجوی ایران زمین است. این راه و رسم پیامبران الهی و جانشینان آنان بوده و نشان از سنتی الهی دارد که مقام و کارکرد هدایت نشان دادن راه است و وظیفه داعیان دین به فراهم ساختن بستر مناسب برای رشد و شکوفایی توانمندیهای انسان جهت تعالی و تکامل محدود میشود. تاریخ به روشنی نشان میدهد که هر گاه حکومتها خواسته اند به سوی محور تعدد و تنوع موجود در جوامع بشری دست دراز کنند، چارهای جز متوسل شدن به چهره های ظاهرا گوناگون اما در جوهر یکسان استبداد نداشته اند، راه حلهایی که نتیجه آن نه یکدست شدن افراد جامعه، بلکه بروز نفاق و دوچهرگی در زندگی مردم خواهد بود و بس. اتخاذ چنین رویه های نه ممکن

است و نه براساس آنچه آموزه های قرآنی به ما یاد میدهد مطلوب است.

پس از حوادثی که در این مدت کوتاه بر جامعه ما گذشت کیست که نداند وضعیتی که ایران امروز در آن قرار دارد حاصل استیلای چنین طرز تفکر اشتباهی بر تصمیم گیریهای کلان کشور است. دستیابی به این وجدان عمومی دستاورد بزرگی است که گاهی قرنهای متمادی از عمر ملتها و تمدنها صرف تحصیل آن میشود و چه هزینههای گزافی که در این راه نمیدارند. اما مردم ما این موهبت بزرگ را با هزینه هایی بسیار اندک و ظرف مدتی کوتاه به دست آوردند. مردم ما اینک با پوست و گوشت و استخوان خود دریافته اند که تنها راه همزیستی مسالمت آمیز سلیقه ها و گرایش ها، و اقشار، اقوام، مذاهب و ادیان گوناگونی که در این سرزمین پهناور زندگی می کنند اذعان به وجود تنوع و تعدد شیوه های زندگی و اجتماع بر کانون آن هویت دیرینه ای است که آنان را به یکدیگر پیوند میزند، اگرچه فهم های ضعیف و بازگونه از دین هضم نکنند که این اذعان نه بدان معناست که اسلام ناب دین حق و آئین خاتم و صراط مستقیم نیست، بلکه یعنی اجباری در دین وجود ندارد، به درستی که راه از بیراهه بیان شده است. لا اکراه فی الدین قد تبین الرشد من الغی

از اینروست که علیرغم تمامی حوادث تاسف بار و مرارت خیز این ایام، مردم ما اینک به نتایجی بسیار ارزشمندتر و ماندگارتر از انتخاب یک فرد دست یافته اند و این آن چیزی است که آنها را نسبت به اقدامشان برای شرکت در رویداد انتخابات و هزینه هایی که در قبل و بعد از آن متحمل شده اند دلگرم می کند.

در ماه هایی که گذشت نیرویی عظیم از ملت ما آزاد شد، نیرویی که باید به کارآمدترین شیوه برای سعادت بلندمدت او به خدمت گرفته شود. مردم ما از آنچه میخوانند آگاهند. آنان تصویر شکوهمند اراده خود را در آینه آنچه که سپری شد مشاهده کرده اند و می دانند که سرمایه و توان تحقق بخشیدن به خواستهای خود را دارند و در این میدان انبوه نخبگان و زبندگان دوشادوش آنان ایستاده اند. لذاست که اینک همه ما از یکدیگر میپرسیم چه باید کرد؟ این سوالی از سر ناامیدی و یا بلاتکلیفی نیست، بلکه میپرسیم با این سرمایه عظیم، با این امید تجدید حیات یافته و با این توانمندیهای فراهم شده چه باید کرد؟

به راستی چه باید کرد؟ در پاسخ به این پرسش نخستین قدم آن است که بدانیم چه باید بخواهیم تا بهترین و بیشترین را خواسته باشیم. اگر در یافتن پاسخ این سوال خطا کنیم قطعاً همه یا بخشی از این سرمایه فراهم آمده را از دست داده ایم. بلکه حساسیت این انتخاب بسیار بیشتر از این است. نیروی عظیمی که ملت ما فراهم آورده توان آن را دارد که کشور را به سکویی بلند برای جهش به سوی پیشرفتهای مادی و معنوی ارزشمند ارتقا دهد و یا در یک آنارشی درازمدت فرو برد. این که نتیجه حرکت ما چه خواهد بود تماماً به انتخاب درست ما در این

مرحله بستگی دارد.

برخلاف آنچه دستگاههای تبلیغاتی دولتی سعی در القای آن دارند، این ما هستیم که بازگشت اعتماد و آرامش به فضای جامعه را خواهیم و این ما هستیم که از هر اقدام تندروانه و خشن امتناع میکنیم. ما خواسته‌هایی بسیار روشن و منطقی داریم. ما حفظ جمهوری اسلامی را می‌خواهیم، و تقویت وحدت ملی، و احیای هویت اخلاقی نظام و بازسازی اعتماد عمومی به عنوان اصلیت‌ترین مولفه قدرت ساختار سیاسی کشور جز با پذیرش حق حاکمیت مردم و کسب رضایت نهایی آنان از نتایج اقدامات حکومت، و شفافیت در تمامی اقدامات از طریق اطلاع رسانی مستمر ممکن نیست. در نهضت سبزی که آغاز شده است ما امر غیرمتعارف و نابهنگامی نمی‌خواهیم. آنچه ما می‌خواهیم استیفای حقوق از دست رفته ملت است

استیفای کدام حقوق؟ در درجه نخست حقوقی که قانون اساسی برای مردم در نظر گرفته است و مطالبه برای اجرای بی‌کم و کاست و بدون تنازل آن. آری! در قانون اساسی برای اداره برخی از شئون کشور راهکارهایی ارائه شده است که شاید زمانی پاسخگوی مقتضیات جامعه و جهان ما نباشد. اما در بخشهایی دیگر از همین قانون راه روشن اصلاح آنها پیشبینی شده است. در میثاق ملی ما مشروعیت همه ارکان حکومت متکی به رأی و اعتماد مردم است، تا جایی که اگر دقیق ملاحظه شود خواهیم دید حتی نهاد نظارت ناپذیری چون شورای نگهبان از هیمنه نگاه مردم به دور نیست. آری! در قانون اساسی وظایفی سنگین، از جمله وظیفه نظارت بر انتخابات بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است؛ انسانهای غیرمعصومی که ممکن است در دام خطا و گناه بیفتند و دچار وسوسه قدرت شوند. اما در همین قانون به صراحت اعلام میشود که برگزاری اجتماعات از سوی مردم آزاد است. اگر تنها همین اصل از میثاق ملی ما به درستی اجرا شود حتم داشته باشید که هیچ یک از ارکان حکومت هرگز امکان سوءاستفاده از موقعیت خود را پیدا نمی‌کند.

قانون اساسی ما بر از ظرفیتهایی است که هنوز به فعلیت نرسیده‌اند؛ مسئولان گاهی با این حقیقت به گونهای برخورد میکنند که گویی به عنوان امری مستحب مخیرند همچنان استفاده‌های بیشتری از ذخائر قانون اساسی ببرند. نه! هرگز چنین نیست. آنها مکلفند که این ظرفیتهای، آن هم تمامی این ظرفیتهای را به فعلیت برسانند. قانون اساسی مجموعه‌های یکپارچه است و نباید بر روی بخشهایی از آن که منافع اشخاص و یا گروههایی خاص را تأمین میکند به صورت اغراق آمیز تأکید شود و بخشهایی دیگر که حقوق مردم را دربر گرفته است معطل باقی بماند، یا ناقص به اجرا درآید. پس از سی سال ما هنوز با اصولی از این میثاق ملی روبرو هستیم که سخن گفتن از اجرایشان دست اندرکاران را به خشم می‌آورد، به صورتی که گویی گوینده با جمهوری اسلامی مخالفت کرده است. تأمین آزادیهای سیاسی و اجتماعی، رفع تبعیض، امنیت قضایی و برابری در مقابل قانون، تفکیک ناپذیری

آزادی، استقلال و تمامیت ارضی کشور از یکدیگر، مصونیت حیثیت، جان و مال اشخاص، ممنوعیت تفتیش عقاید، آزادی مطبوعات، ممنوعیت بازرسی نامه‌ها، استراق سمع و هر گونه تجسس، آزادی احزاب و جمعیتها، آزادی برگزاری اجتماعات، تمرکز دریافتهای دولتی در خزانهداری کل، تعریف جرم سیاسی و رسیدگی به آن با حضور هیئت منصفه، آزادی بیان و نشر افکار در صدا و سیما و بیطرفی آن و . . . هر یک اصولی روشن از قانون اساسی ما را به خود اختصاص داده‌اند؛ اصولی که به راحتی و صراحت نقض میشوند و یا به صورتی ناقص و براساس تفسیرهای مخالف با روح این میثاق ملی به اجرا درمی‌آیند، تا جایی که در اجرای اصل ساده و روشنی چون آزادی تدریس زبانهای قومی و محلی به صرف سلیقه و پسند شخصی مانع ایجاد می‌شود.

مشابه همین برخورد گزینشی با آرمانهای انقلاب اسلامی نیز صورت گرفته است. ما خواستار احیای آن بخش فراموش شده از اهدافی هستیم که این نهضت عظیم به امید تحقق آنها آغاز شد. چه شعارهای بزرگی از انقلاب که اینک دم زدن از آنها روی کسانی را ترش میکند، تا جایی که گویی اینها شعارهای ضدانقلاب بوده اند. نمونه‌های از آنها آزادی است؛ آزادی عقیده، آزادی بیان، آزادی پس از بیان، آزادی انتخاب کردن و انتخاب شدن، آزادی به تمامی آن معنای جلیلی که مردم ما در بهمن 57 تأمین آن را یکی از مهمترین اهداف خود میدانستند، به صورتی که پیروزی انقلاب را بهار آزادی نامیدند. این آزادی به مفهوم آزادی سیاسی و حق انتقاد بی هراس از حاکمان بوده است.

و مظلومتر از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی و قانون اساسی، خود اسلام است؛ دینی که بسیار از آن نام می‌برند و اندک به آن عمل میشود. چه بسیار که دین را سرند میکنند، هر چه از آن که منافعشان ایجاب نکند به فراموشی می‌سپارند و سلیقه‌ها و مصلحتهای خود را متن اسلام مینامند، تا جایی که دروغ به مشخصهای غیرقابل تفکیک از صدا و سیما تبدیل شود و زشت ترین بداخلاقی‌ها نشانه تعهد به دین پیامبری تلقی گردد که برای تکمیل بزرگواریهای اخلاقی مبعوث شده است؛ شکنجه زندانیان و کشتن آنان، و اعمالی که قلم از ذکرشان شرم می‌کند.

اگر برای حکمرانی مبتنی بر دین تنها یک رسالت وجود داشته باشد آن این است که زمینه را برای زندگی توأم با ایمان آماده‌تر کند. پس چرا فاصله جامعه ما با زندگی ایمانی روزبه‌روز بیشتر میشود؟ این فاصله میراث انقلاب نیست. در تابستان گرم 58، چه بسیار بودند کسانی که برای نخستین بار رمضان را روزه گرفتند و از این تجربه خود لذت بردند؛ میراث انقلاب ما این بود. میراث انقلاب ما معنویتی بود که در دوران دفاع مقدس جامعه را فرا گرفت. میراث انقلاب ما پرورش روهای بزرگ و اخلاصهای مثالزدنی بود. انقلاب ما نشان داد میتواند نورانیتی را که جامعه تشنه آن است تأمین کند. آخر یک بار هم که شده میراثی را که از امام خود تحویل

گرفتیم با ایران امروز مقایسه کنیم؛ جامعه های سودازده که در آن تحجر دولت سازی میکند؛ جامعه های تقلب زده، دروغزده.

برخورد گزینشی با پیام دین و آن را مناسب سلیقه و منافع خود در آوردن، خرافه و تحجر را به دامن آن بستن، پول و زور را جایگزین حکمت و موعظه حسنه کردن و بخشهایی از روحانیت، این شجره هزار ساله را دولتی ساختن بیش از این هم نباید نتیجه بدهد. زمانی که امام ما از اسلام ناب محمدی(ص) نام میبرد و آن را در مقابل اسلام تحجرگرا و اسلام آمریکایی قرار میداد چنین روزهایی را میدید. این پوستین وارونه اسمش اسلام هست، اما رسمش اسلام نیست. ما خواستار بازگشت به اسلام ناب محمدی(ص)، این دین غریب هستیم. و خداونده وعده داده است که ما را به راههای رسیدن به این تحفه آسمانی هدایت کند. والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا. و کسانی که در راه ما کوشش کنند به تحقیق آنان را به راه هایمان هدایت میکنیم.

آیا در این چند ماهه ندیدید که او چگونه به این وعده عمل کرد؟ پروردگار ما ایمانهایمان را ضایع نکرد و نخواهد کرد، زیرا او به خلاف مدعیان، نسبت به مردم دلسوز و مهربان است. و ما کان الله لیضیع ایمانکم ان الله بالناس لرؤوف رحیم. کام ملت از آنچه که گذشت تلخ است، اما کیست که دستاوردهای حاصل شده در عین این تلخکامیها را ناچیز بشمارد؟ ما با پوست و خون خود عظمت آنچه در این ایام کوتاه حاصل شده است را درک میکنیم. ما چه کردیم که به این دستاوردها رسیدیم. حقیقت آن است که جز ایمان به وعده الهی عملی متناسب با این همه پیشرفت نداشته ایم. به حوادث این ایام بنگرید و در هر کدامشان راه های خدا را که یکی پس از دیگری پیش پای ما گشوده شدند ملاحظه کنید. آنها را هم که ببندند دادار از وفا به وعدهای که داده است عاجز نمیشود و راههایی دیگر پیش پای کسانی که برای او میکوشند میگذشاید؛ راههایی امن، راههایی هموار، راههایی مستقیم که بدون تردید ما را به مقصد می رسانند. چرا به خداوند توکل نکنیم حال آن که راههایمان را به ما نشان داده است؟ و ما لنا الا نتوکل علی الله و قد هدانا سبلنا. با دسترسی به چنین راههایی ما نیاز به تخطی از قانون، پشیمانی از مسالمت، توسل به تخریب یا وارد شدن به هر کوره راه دیگری نداریم.

و در آن سو نگاه کنیم که مخالفان مردم با قدم گذاشتن در بیراهه ها چگونه رو به نشیب میروند. فرزندان انقلاب را به زندان انداختند تا او هام خویش را ارضا کنند. آنها چه نتیجه های برای این کار خود توقع داشتند؟ بدن رنجور قربانی ترور را به بند کشیدند و ضارب او را آزاد و متمتع قرار دادند. آنها انتظار داشتند از این کار جز ریختن آبروی خود چه سودی ببرند؟ در سرایشی کوره راهی که درون آن افتاده بودند خردشان جا ماند و عنانیشان در دست افراطگرانی قرار گرفت که نیمه های شب به خوابگاه دانشجویان غریب و مظلوم حمله میکنند و رایج ترین کلمات در فرهنگ لغاتشان دشنام های رکیک است

رهروان راه‌های خدا به امیدی که از وعده او داشتند رسیدند؛ آیا مسافران بیراهه نیز به آن چیزی که باید انتظارش را میکشیدند نرسیده اند؟ ملاحظه تقیه و تملق این و آن و شنیدن بوی حرص و بخل و آز از دهان تمجیدگران، برخورداری از حمایت خطیبی که از منبر مقدس نماز جمعه به خشونت تشویق و به اعتراف‌گیری مباحثات میکند؛ ترس، ترس از تنهایی، ترس از آینده، ترس از عاقبت، ترسی که با ترساندن دیگران پنهانش می‌کنند.

مردم فداکار ایران! پیمانی است بر ذمه فرزندان انقلاب اسلامی که در بازگرداندن آن به اصل نخستین اش از بذل هیچ کوششی کوتاهی نکنند، و عهده‌ی است بر عهده همراهان و یاران شما که در راه مبارزه با متقلبان و دروغ‌گویان به سرمایه اجتماعی و اعتمادی که ایجاد شده است، خیانت ننمایند. در عین حال تکلیفی است بر همه ما که اگر مصلحت کشور و مردم را در امری دیدیم از ملامت نترسیم و از شجاعت دریغ نورزیم. بنا بر چنین تعهداتی اینجانب برای رسیدن به آرمانهایی که پیش روی خویش داریم به جز ادامه راه سبزی که در این چند ماهه دنبال کرده‌اید پیشنهاد نمیکنم؛ راه سبز امید. راهی که از پیش از انتخابات آغاز کردید و همچنان با عزم های استوار در آن گام می‌زنید. راهی که با دعا و ندا و تکبیر، با گردهمایی‌های بزرگ و کوچک، با کوشش‌ها و جوشش‌ها و گفتگوها و پرس و جوهای خود همچنان در آن قرار دارید.

ما برای اشاره به جنبشی که آغاز کرده ایم از عنوان «راه» استفاده می‌کنیم تا توفیقهایی که در هر مرحله به دست می‌آوریم پایان کار ندانیم و همواره نگاه به کمالی برتر بدوزیم. علاوه بر آن ما در این مسیر چشم به جاده‌هایی داریم که هدایت الهی پیشپایمان قرار میدهد. ما میاندیشیم و تدبیر میکنیم، اما ایمان داریم که در عمل، تنها راههایی که او برایمان می‌گشاید از خود کارسازی نشان می‌دهند.

ما در راهی که خداوند پیش رویمان قرار داده است از نماد «سبز» استفاده کرده‌ایم تا پرچم دلبستگی نسبت به اسلامی باشد که اهل بیت پیامبر(ع) آموزگاران آن بوده‌اند؛ اهل بیت خرد، اهل بیت محبت، اهل بیت نورانیت. و ما «امید» را سرمایه خود قرار داده‌ایم تا حاکی از هویت ایرانیمان باشد؛ امیدی که این ملت را از گردنهای سخت تاریخ عبور داده و حیات او را در تلخترین روزهای این سرزمین تداوم بخشیده است؛ راه سبز امید.

چندی پیش، زمانی که از این نام برای بیان ویژگیهای حرکت شما استفاده کردم تصور برخی بر آن قرار گرفت که حزب یا جبهه‌های جدید در حال تشکیل است، حال آن که این راه به هیچ وجه مشابهی و یا جایگزینی برای

سامانه‌های سیاسی رسمی نیست و نیاز به آنها را منتفی نمی‌کند، بلکه حرکتی اجتماعی و دامنه‌دار برای ترمیم و ایجاد برخی از بنیادین‌ترین زیرساخت‌های سیاسی است که همه شئون کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد و از جمله تشکلهای و احزاب برای فعالیت‌های ثمربخش بدانها احتیاج مبرم دارند. قطعاً جامعه ما برای محقق کردن فضای باثبات سیاسی به احزاب صالح و قدرتمند نیازمند است و چه بسا زمانی که زمینه برای فعالیت موثر و مفید سامان‌های سیاسی فراهم شود اینجانب و برخی از همفکران شما نیز کوشش‌های خود را در چارچوب تشکلی متعارف از این نوع قرار دهیم. اما راه سبز امید تشکلی از این نوع نیست. تحزب اساساً به معنای آن است که گروهی از همفکران در سازمانی مشخص و دارای سلسله‌مراتب شناخته شده گرد هم بیایند. همچنین در یک حزب تأکید بر بیشترین همفکری و وحدت حداکثری در عقاید است، حال آن که راه ما به عنوان مسیری که تجدید و تقویت هویت ملی را هدف گرفته، بر وحدت حول حداقل نکات مشترک تکیه میکند؛ مجموعه‌ای پیام‌محور و متشکل از تمامی سازوکارهای مدنی کوچک و بزرگ که در مسیر خود هدفی مشترک را انتخاب کرده‌اند.

صورت‌های اقداماتی که برای تداوم و تقویت حرکت کنونی مردم انتخاب میشود در حکم لباسی است که بر قامت آن میدوزیم، و فاخرترین لباسها تنها در صورتی برآزنده خواهد بود که به فراخور واقعیت برده شود. واقعیت موجود در کشور ما نسبت به آنچه که در گذشته بود تغییرات شگرفی کرده است. آنچه اینک در جامعه ما نقش‌آفرینی میکند شبکه اجتماعی خودجوش و توانمندی است که در میان بخش وسیعی از مردم شکل گرفته و نسبت به پایداری شدن حقوق خود معترض است. این شبکه دارای ویژگیهای منحصر به فردی است که به هنگام تصمیم‌گیری در مورد راه‌ها و اقدامات آتی، باید به آنها توجه کرد. آنچه اینجانب در پاسخ به سوال چه باید کرد پیشنهاد میکنم تقویت و تحکیم این شبکه اجتماعی است.

تجربه چندین دهه از تاریخ ایران که ما از نزدیک شاهد آن بودهایم نشان میدهد حرکات جمعی مردم ما تنها در دوران باروری، حیات و سرزندگی این هستهها به نتیجه میرسند. آن چیزی که از آن به عنوان جامعه‌های زنده و فعال نام میبریم، جامعه‌های که به صورت موثر، آگاهانه و خلاق نسبت به حوادث و اکنش‌ها نشان میدهد و امکان استبداد و تخطی ساختارهای قدرت از خواست خود را از میان میبرد ترکیبی تشکیل یافته از چنین شبکه قدرتمندی است.

وظیفه‌هایی که امروز بر عهده همه ما قرار دارد و به صورتی فطری از جمع‌های کوچک و بزرگ و حتی احزاب و تشکلهای سیاسی ما سر میزند آن است که به صورت هسته‌های معین برای چنین شبکه‌های عمل کنیم.

از مهمترین نقاط قوت این شبکه، شکل طبیعی اجزای آن است. این واحدها عبارت از گروه‌هایی کوچک اما

بسیار متکثر از همفکرانی است که در قالب روابط سابقهدار دوستی یا خویشاوندی یا همکاری نسبت به هم آشنایی و اعتماد پیدا کرده‌اند، به صورتی که انحلال آنها امکان پذیر نیست، زیرا به معنای انحلال جامعه است. این واحدها همواره وجود دارند، اما به صرف وجود، شبکه اجتماعی موثری را شکل نمی‌دهند. با این همه اولین قدم در راه حل پیشنهادی اینجانب آن است که ما ایرانیان، در هر کجای جهان که هستیم، باید این هسته های اجتماعی را در میان خود تقویت کنیم. باید خانه هایمان را رو در روی یکدیگر بسازیم؛ به تعبیر قرآن خانه های خود را قبله قرار دهیم، یعنی به این هسته های اجتماعی که واحدهای بنیادین جامعه ما هستند بپردازیم، اهمیت آنها را بشناسیم و بیش از پیش به آنها رو کنیم تا قدرتهای نهفته ای که دارند برای ما ظاهر شود. خانه های خود را قبله قرار دهیم؛ یعنی اگر تا پیش از این هر دو ماه یک بار همدیگر را ملاقات میکردیم اینک هفته ای دوبار گرد هم جمع شویم. قدرت شبکه های اجتماعی ما در این امر است.

گرد هم جمع شویم تا چه کنیم؟ این نخستین سوالی است که معمولاً در چنین شرایطی از یکدیگر می‌پرسیم. ما معمولاً تصور میکنیم آنچه در این گردهم آیی‌ها اهمیت دارد کاری است که در قالب آنها با کمک یکدیگر به انجام میرسانیم. البته این تصور درستی نیست، اما تصویری طبیعی است. از این روست که واحدهای اجتماعی اگر محوری برای فعالیتهای ثمربخش قرار نگیرند به مانند درختانی که میوه هایشان چیده نشود بازدهی خود را از دست میدهند، لذا باید آنها را موضوع تلاشهای اثرگذار اعتقادی، اجتماعی، سیاسی، علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی، عام المنفعه و دیگر فعالیتهای مدنی مشابه قرار داد تا در درازمدت و پس از عبور امواج حادثه و عاطفه همچنان به ایفای نقش تاریخ سازی که از آنها انتظار داریم بپردازند

جمع های خویشاندودی، همسایگی، دوستی، جلسات قرآن، هیئات مذهبی، کانونهای فرهنگی و ادبی، انجمنها، احزاب، جمعیهها، تشکلهای صنفی، نهادهای حرفهای، گروههایی که با هم ورزش میکنند یا در رویدادهای هنری حاضر میشوند، حلقه همکلاسیها، گروه فارغ التحصیلانی که هنوز دور هم جمع می شوند، همکارانی که با یکدیگر صمیمیت یافته اند، و . . . ؛ هر کدام از ما در چندین نمونه از این زیرمجموعه های کوچک عضویت داریم و این دست مایه اصلی گفتگو و ارتباط میان هسته های جامعه ماست. بلکه تجربیات اخیر نشان داد خرده رسانه هایی که از این روابط زاده میشوند میتوانند سریعتر و موثرتر از هر رسانه عمومی دیگر عمل کنند، مشروط بر آن که ظرفیتهای این شبکه از طریق توافق بر روی یک آرمان بزرگ به فعلیت برسد.

ما زمانی موفق به برقراری ارتباط موثر با یکدیگر خواهیم شد که در شعاری مشترک همصدا شویم؛ شعاری دقیق و عمیق که قادر به تأمین خواستههای ما باشد. بخش مهمی از توانمندیهایی که اینک در شبکههای اجتماعی ما ایجاد شده است مرهون آن است که شعار و آرمانی مشترک پیدا کرده ایم. تعادل طلائی ویژگی مهم این شعار

و آرمان است، به صورتی که اگر بر آن بیفزاییم چه بسا کسانی که نتوانند یا نخواهند با آن همصدا شوند، و اگر از آن بکاهیم چه بسا قشرهایی که امیدهای خود را در آن نیابند. این بزرگترین سرمایه ماست که باید در پالایش و پاسداری از آن بیشترین دقت و همت را به کار بگیریم.

ما اگر صرفاً در یک انتخابات شرکت کرده بودیم برخورداری از حمایت اکثریت مردم برایمان کافی بود. اما در یک حرکت عظیم اجتماعی، اکثریت تنها زمانی به پیروزی میرسد که به اجماع نزدیک شود و آن گاه از مشروعیت غیرقابل مقاومت برخوردار خواهد شد که توجه خود را نسبت به دغدغه ها و حقوق کسانی که امروز یا فردا ممکن است متفاوت با او ببیندیشند و در اقلیت قرار گیرند به اثبات برساند.

نمی‌توان از جامعه های که بخش قابل توجهی از آن دچار جبر نان و از تأمین نیازها اولیه خود ناتوان است انتظار مشارکت گسترده در فرآیند توسعه سیاسی را داشت. البته عکس این رابطه نیز صادق است و جامعه های که از آزادیها و آگاهیهای اساسی محروم شود در تأمین معیشتی که لیاقت آن را دارد نیز درمیماند و حتی در عهد درآمدهای افسانه‌ای، به پیشرفتی بیشتر از صدقه پروری و واگذار کردن اختیار بازار و اقتصاد ملی خود به بیگانگان نائل نمیشود. ما بر این باوریم که آزادی زمانی دوام دارد که با عدالت توأم باشد. به همان اندازه که محدودیتهای جاری برای آزادی بیان و امکان برگزاری اجتماعات نگرانکننده است، وجود فقر، فساد و تبعیض در سطحی گسترده چشمانداز دسترسی به جامعه‌های آرمانی مبتنی بر قانون اساسی را تیره میکند، به ویژه آن که در سیاست سالهای اخیر دورنمای روشنی برای خروج از این وضعیت ملاحظه نمیشود، به صورتی که وارد آمدن صدمات اساسی به تولید ملی، تداوم فعالیت سودآور اقتصادی را به یک آرزو و یافتن شغل مناسب را به دغدغه اصلی جوانان و خانواده های آنان مبدل ساخته است.

راههای خدا متکثر است و برای دفع ظلم و استبداد و تحقق ایرانی پیشرفته، ما نباید به قدم گذاشتن در یکی از آنها یا همراهی با یکی از همفکران خود اکتفا کنیم. ما در پیوندهای خود به نظمی نیاز داریم تا اگر دست تطاول و ظلم فردی یا افرادی از همراهانمان را ربود و واحد یا واحدهایی از این شبکه اجتماعی گسترده را ویران کرد، لطمهای به حیات و پویایی آن وارد نشود و با تکیه بر خرد جمعی، در هر مرحله‌ای از این مسیر بتوانیم اهداف پیشاروی خویش را شناسایی و با بلندترین گامها به سوی آن حرکت کنیم.

همچنین اگر در جناحی که قدرت خود را در مخالفت با مردم و خواسته های به حق آنان توهم کرده است خواستی برای برون رفت از بحران وجود داشته باشد حداقل آنچه که در این مرحله می تواند به این هدف کمک کند اقدامات زیر است:

1. تشکیل گروه حقیقتیاب و حکمیت مورد قبول همه ذینفعان در مورد انتخابات دهم ریاست جمهوری و رسیدگی به تخلفات و تقلب های انجام گرفته و اعمال مجازات برای خاطیان.
 2. اصلاح قانون انتخابات به صورتی که شرایط برای برگزاری عادلانه و منصفانه انتخابات و اطمینان مردم از این امر فراهم شود.
 3. شناسایی و مجازات عاملان و آمران فجایی که در حوادث پس از انتخابات بر علیه مردم صورت گرفته است در تمامی نهادهای نظامی، انتظامی و رسانه ها
 4. رسیدگی به آسیبدیدگان حوادث پس از انتخابات و خانوادههای جانباختگان، آزادی همه دستاندرکاران، فعالان سیاسی و نیروهای مردمی دستگیر شده، مختومه کردن پروندهها، اعاده حیثیت از آنان و خاتمه یافتن تهدیدها و آزارهایی که همچنان برای واداشتن آنان به عدم تظلم و پیگیری حقوق شان صورت می گیرد.
 5. اعمال اصل 168 قانون اساسی در خصوص تعریف جرم سیاسی و رسیدگی به جرایم سیاسی با حضور هیئت منصفه
 6. تضمین آزادی مطبوعات، تغییر رفتار جانبدارانه صدا و سیما، رفع محدودیتهای اعمال شده برای برخورداری احزاب، گروههای سیاسی و نگرشهای مختلف از ارائه دیدگاههای خود در رسانه ها، به ویژه صدا و سیما و اصلاح قانون رسانه ملی به صورتی که رسانه ملی نسبت به اعمال خلاف قانون خود پاسخگو قرار گیرد.
 7. به فعلیت در آمدن ظرفیت های ایجاد شده در قالب تفسیر اصل 44 قانون اساسی برای ایجاد رسانه های شنیداری و دیداری خصوصی
 8. تضمین حق اساسی مردم در تشکیل اجتماعات و راهپیماییها با اعمال اصل 27 قانون اساسی
 9. تصویب منع مداخله نظامیان در امور سیاسی و جلوگیری از دخالت نیروهای مسلح در فعالیتهای اقتصادی
- ما در راهی پر از نورانیت وارد شدهایم که از هم اینک سالخوردگان را جوان و جوانان را پخته کرده است. برای خود و شما در این مسیر از خداوند یاری میطلبیم و امیدوارم با همکاری و همراهی همه دلسوزان نظام و انقلاب اهداف ملت در هر مرحله از این مسیر روشن و محقق شود.

میرحسین موسوی